

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1087/2016
22.03.2017. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против туженог Житомлинског предузећа „ББ“ из ..., кога заступа Драган Зарић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2170/15 од 27.01.2016. године, у седници одржаној 22.03.2017. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог, па се **УКИДАЈУ** пресуда Основног суда Врбасу, Судска јединица у Кули П1 292/14 од 17.03.2015. године и пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2170/15 од 27.01.2016. године у делу одлуке који се односи на утврђење да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 13.02.2011. године до 18.11.2011. године, признање и упис радног стажа у радну књижицу и уплату доприноса надлежним фондовима за исти период, па се тужба у том делу **ОДБАЦУЈЕ**, као неблагоприятна.

У преосталом делу ревизија туженог **ОДБАЦУЈЕ СЕ** као недозвољена.

Образложење

Пресудом Основног суда Врбасу, Судска јединица у Кули П1 292/14 од 17.03.2015. године, делимично је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 15.02.2011. до 18.11.2011. године, а тужени је обавезан да тужиоцу призна радни стаж, исти упише у радну књижицу и по том основу изврши уплату доприноса за пензијско-инвалидско осигурање код надлежног Републичког фонда ПИОЗ, док је такав захтев за период од 18.11.2011. до 27.12.2011. године, одбијен као неоснован. Тужени је обавезан да тужиоцу исплати на име разлике зараде по основу прековременог рада, накнаде за исхрану и накнаде због неискоришћеног годишњег одмора за период од 15.02.2011. до 18.11.2011. године износе ближе означене у изреци са законском затезном каматом од 31.10.2012. године до исплате, као и да му накнади трошкове поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Основано тужени ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је радио код туженог у периоду од 15.02.2011. до 18.11.2011. године, без закљученог уговора о раду, није био пријављен надлежном фонду, нити су му уплаћени доприноси за обавезно социјално осигурање. Тужбу за утврђење тужилац је поднео 04.05.2012. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су утврдили да је тужилац био у радном односу код туженог у периоду од 13.02.2011. до 18.11.2011. године, и обавезали туженог да тужиоцу за тај период призна радни стаж, исти упише у радну књижицу и по том основу уплати доприносе за пензијско-инвалидско осигурање код надлежног Републичког фонда.

Међутим, основано тужени у ревизији истиче да је тужба у овом радном спору поднета 04.05.2012. године, после протеча рока од 90 дана од дана када је запослени сазнао за повреду свог права, због чега је његова тужба у том делу неблагоприятна.

Према одредби члана 195. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), који се примењивао у време подношења тужбе, прописано је да против решења којим је повређено право запосленом или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора јесте 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права. То је преклузивни рок чијим протеком запослени губи могућност да се о његовом праву одлучује у судском поступку.

У конкретном случају запослени – тужилац је за повреду права сазнао 18.11.2011. године, када је престао да ради код туженог, а тужбу суду је поднео 04.05.2012. године, по истеку рока из члана 195. Закона о раду. Истеком законског –преклузивног рока тужилац је изгубио могућност да се о његовом праву одлучи у судском поступку.

Имајући у виду да су поступајући по неблагоприятној тужби, нижестепени судови учинили битну повреду из чл. 374. став 1. ЗПП, нижестепене пресуде су укинуге у делу одлуке који се односи на утврђење радног односа, а тужба је на основу члана 294. став 1. тачка 2. ЗПП, у вези члана 195 ЗОР-а, у том делу одбачена као неблагоприятна.

Одлучујући о ревизији туженог, у делу којим је усвојен тужбени захтев за исплату разлике зараде по основу прековременог рада, накнаде за исхрану и накнаде због неискоришћеног годишњег одмора, Врховни касациони суд је нашао да ревизија у том делу није дозвољена.

Новелираном одредбом члана 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору ради утврђења постојања радног односа и накнаде штете поднета је 04.05.2012. године.

Како се ради о спору из радног односа који се односи на потраживање у новцу, у коме вредност предмета спора побијеног дела (31.550,54 динара), не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог, у том делу, није дозвољена.

На основу члана 415. и 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић